

програмно съдържание. Трябва внимателно да се обмислят граматичната структура и синтактичният строеж на фразите. Така трябва да се прецени фразата, че да е типична и характерна за дадената тема, ситуация и цел на говоренето. Необходимо е възрастните да дават възможност за осъществяване на разнообразни ситуации за включване на децата в общуването и по този начин диалогът да бъде разгърнат и пълноценен. В разговора трябва да бъдат включени и научените до момента изрази. Необходимо е да се прецени в кои речеви модели и синтактични конструкции да се включат постепенно и новите думи. Трябва да се знае дали темата налага въвеждане на нов речеви модел и на нова синтактична конструкция, как да се овладее, за да не затрудни децата. Българският език се овладява комплексно с говорните модели – артикулацията на българските звукове, думите, ритмиката и мелодиката на речта.

Овладяването на българския език е ефективно, когато се осъществява в познавателната и практическата дейност на децата. Детето опознава отделните обекти на действителността и техните признаци, като ги назовава и свързва с определена дума. Езиковата форма се овладява с непрекъснати повторения на ситуацияите чрез действия с предметите.

Доброто овладяване на българския език като средство за общуване в значителна степен предполага подготовка на децата за изпълнение на една или друга социална роля. Така се създава мотивация за общуване, а изборът на езиковите средства става конкретен и употребата им е естествена. Ролите се подбират в съответствие с особеностите на децата.

Темпът на усвояване на езика, чистотата и богатството му са пряко обусловени от речевата среда. Тя е благоприятна, когато дава възможност на детето да слуша правилна българска реч. Положителните емоции имат голямо значение за овладяването на езика и за цялостното психическо развитие на детето. Учителят трябва да има ласкаво и доброжелателно отношение и да зачита детската личност. Диференцираната и индивидуалната работа съдействат овладяването на езика да става постепенно и съобразно възможностите на детето.

Научаването на езика в училище преминава през следните етапи:

Първи етап – слушане и свързване на българските изрази с обектите от действителността. Общуването става със задаване на въпроси от учителя и даване на кратки отговори от децата.